

STOUPENCI KSČM HÁJÍ JEDNOZNAČNĚ PŘEDLISTOPADOVÝ REŽIM. S NIMI VŠAK I ČTVRTINA LIDÍ, KTERÍ VOLÍ SOCIÁLNÍ DEMOKRACII.

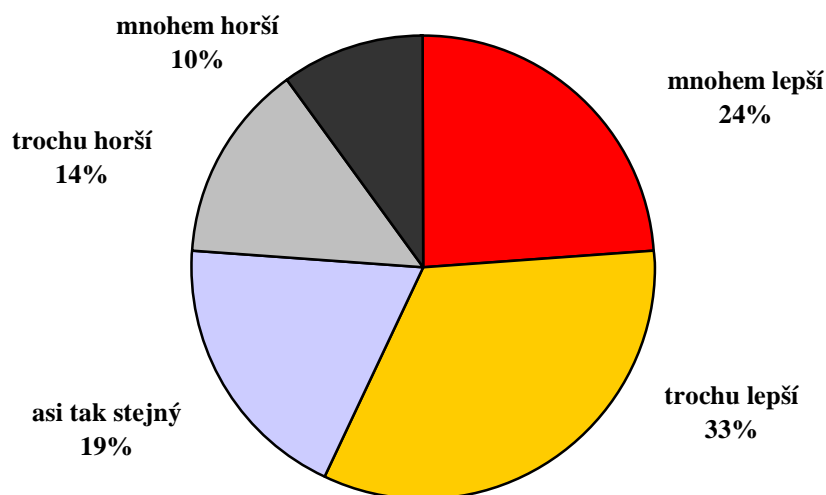
Téměř tři pětiny lidí (57 %) hodnotí celkově současný režim jako lepší než předlistopadový. Opačný názor má necelá čtvrtina naší populace (24 %), podle zbylých jsou oba režimy asi tak stejné. Tento poměr se od roku 2001 zásadně nemění. Režim socialismu před rokem 1989 obhájí přes 70 % stoupců KSČM (pro současný režim je desetina), ale také čtvrtina sympatizantů ČSSD.

Zhruba dvě třetiny lidí (68 %) věří, že současné ekonomické a politické změny přinesou našim dětem lepší budoucnost, než kdybychom měli u nás stále socialismus. Také tento podíl se posledních asi sedm let nemění.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 1. - 8. prosince 2008. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1282 respondentů.

Je současný režim lepší než ten, který zde byl před rokem 1989? STEM se na tuto zásadní otázku ptá již od roku 1992, aktuální výsledky zaznamenává první graf.

"Když vezmete všechno dohromady a srovnáte minulý a současný režim, řekl(a) byste, že současný režim je lepší, stejný, nebo horší než ten předcházející, tj. před listopadem 1989?"

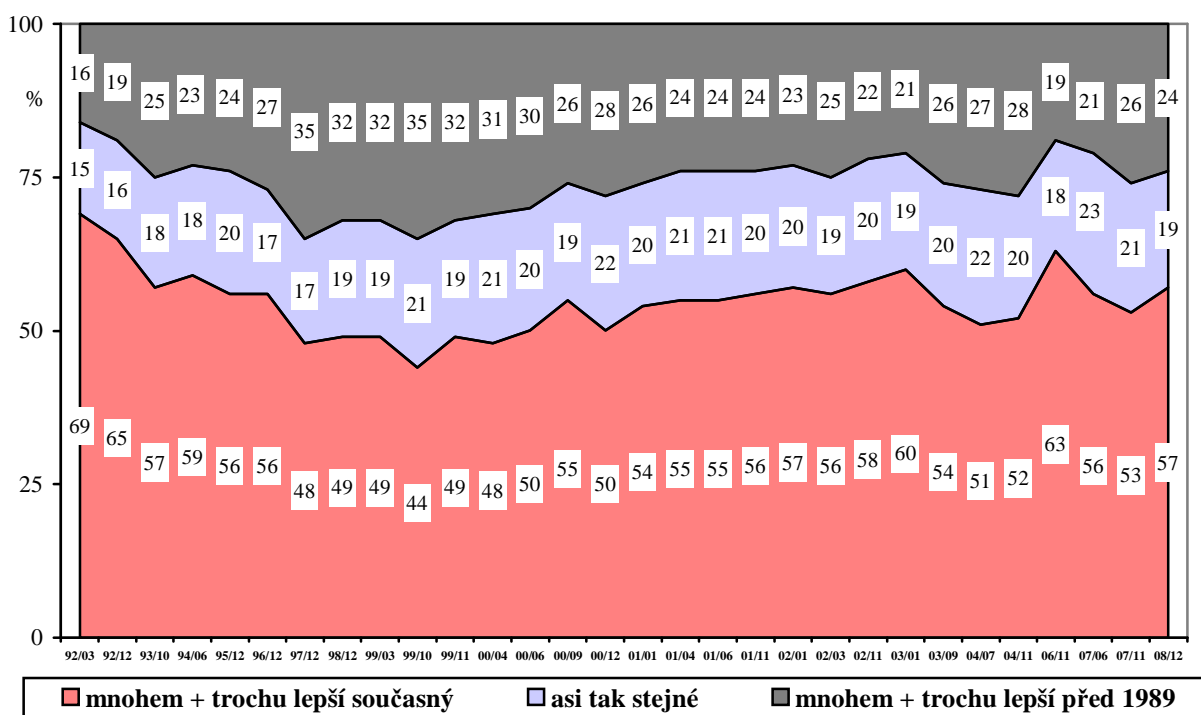

Pramen: STEM, Trendy 12/2008, 1282 respondentů starších 18 let

Časová řada od roku 1992 je nápadná tím, že stabilně zhruba pětina lidí hodnotí oba režimy jako stejné. Poměr stoupců současného a minulého režimu se však v historii samostatného českého státu výrazně měnil. Podíl obhájců předlistopadových poměrů rostl až do přelomu let 1997/1998 a pak se až do podzimu 1999 udržoval nad 30 %. Připomeňme, že to byla neklidná

doba rozpadu ODS, provizorní vlády a následně pak opoziční smlouvy. Nejvíce se přiblížily hlasy pro současný a minulý režim v říjnu 1999 (44 % : 35 %), kdy vrcholil nesouhlas s opoziční smlouvou a vznikaly (vedle stranické Čtyřkoalice) četné občanské iniciativy namířené proti tomuto uspořádání. Od počátku roku 2000 začalo stoupců minulého režimu přes různé výkyvy ubývat. V současné době tvoří lidé, kteří považují předlistopadový režim za lepší než současný, asi čtvrtinu dospělé populace.

"Když vezmete všechno dohromady a srovnáte minulý a současný režim, řekl(a) byste, že současný režim je lepší, stejný, nebo horší než ten předcházející, tj. před listopadem 1989?"

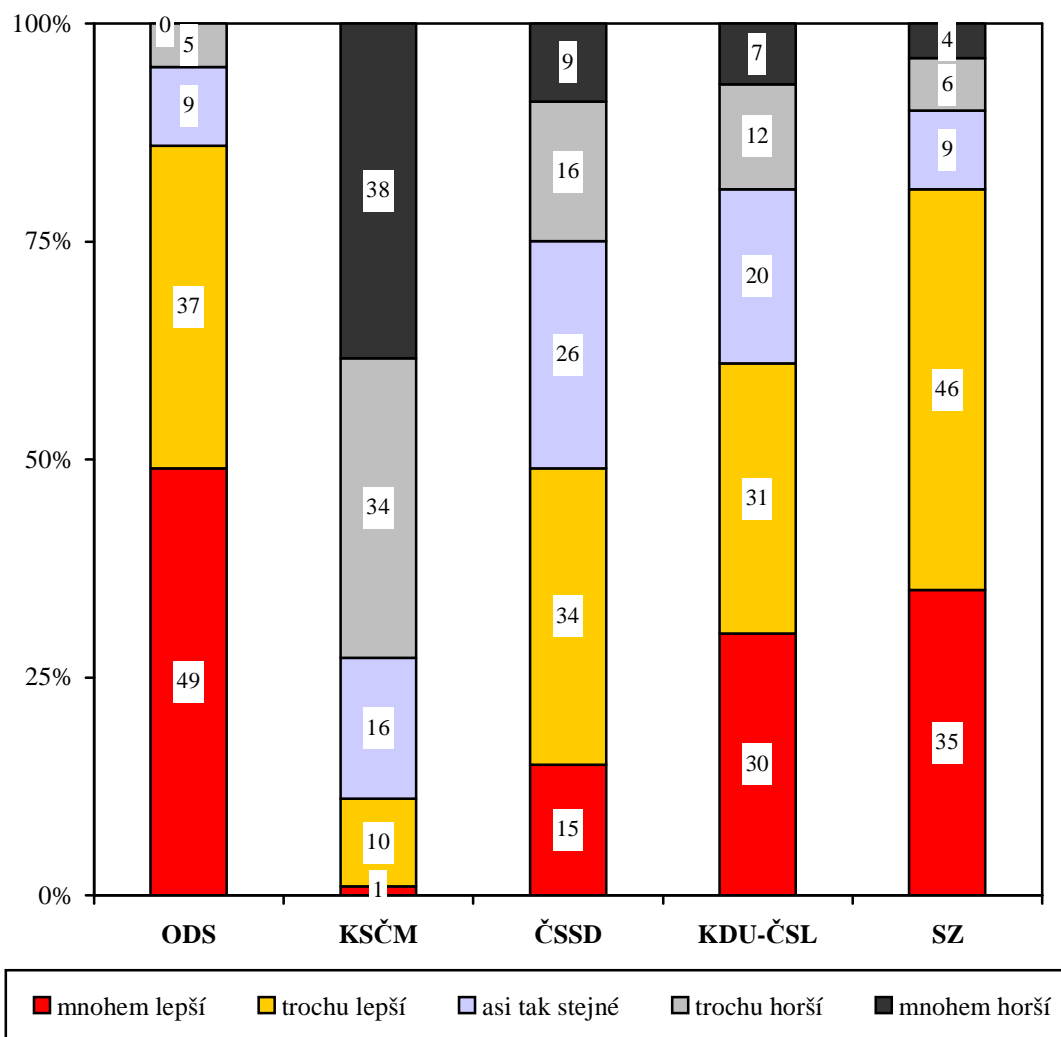

Pramen: STEM, 1992-2008

Současný režim považují za lepší především mladší lidé a občané s vyšším vzděláním (vysokou školou a maturitou). Mezi lidmi ve věku nad 60 let jako v jediné velké sociodemografické skupině mírně převažují obhájci předlistopadových poměrů nad těmi, podle nichž je současný režim lepší než socialistický.

Na straně současného režimu jsou jednoznačně stoupcí ODS a také Strany zelených, více pochybností je mezi sympatizanty KDU-ČSL (což má souvislost s věkovým profilem voličstva) a zřetelná „socialistická opozice“ je mezi příznivci sociální demokracie. Rozhodnými zastánci předlistopadových poměrů jsou příznivci KSČM – z nich dává přednost současnému režimu pouhá desetina.

" Když vezmete všechno dohromady a srovnáte minulý a současný režim, řekl(a) byste, že současný režim je lepší, stejný, nebo horší než ten předcházející, tj. před listopadem 1989?"
(podle stranických preferencí)

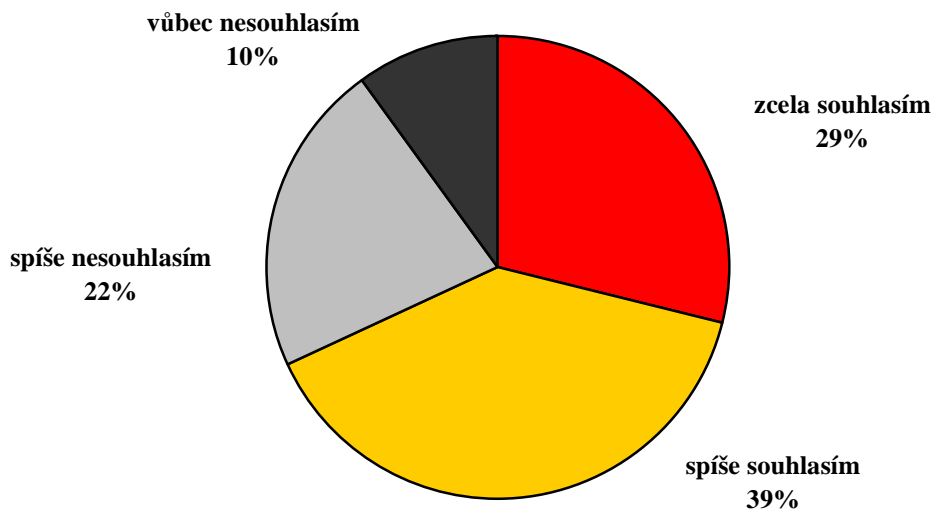

Pramen: STEM, Trendy 11/2008, 1123 respondentů mimo Prahu

STEM se ptá české veřejnosti na hodnocení současného a předlistopadového režimu ještě jinou otázkou, namířenou do budoucni - zda současné politické a ekonomické změny jsou pro naše děti zárukou lepší budoucni, než kdyby vyrůstaly v socialismu.

Také tuto otázku pokládá STEM již od roku 1993, tedy od vzniku samostatného českého státu, a podíl cca 70 % kladných odpovědí (mezi zápornými mohou být i odpovědi neutrální!) je typický pro velkou část tohoto časového období. Nejhluběji se optimismus v současný režim propadl opět v letech 1997-1999 a opět v době krize Špidlovy vlády (v roce 2004), kdy o tom, že současný režim přinese příští generaci lepší budoucni než režim předlistopadový, bylo přesvědčeno asi 60 % občanů.

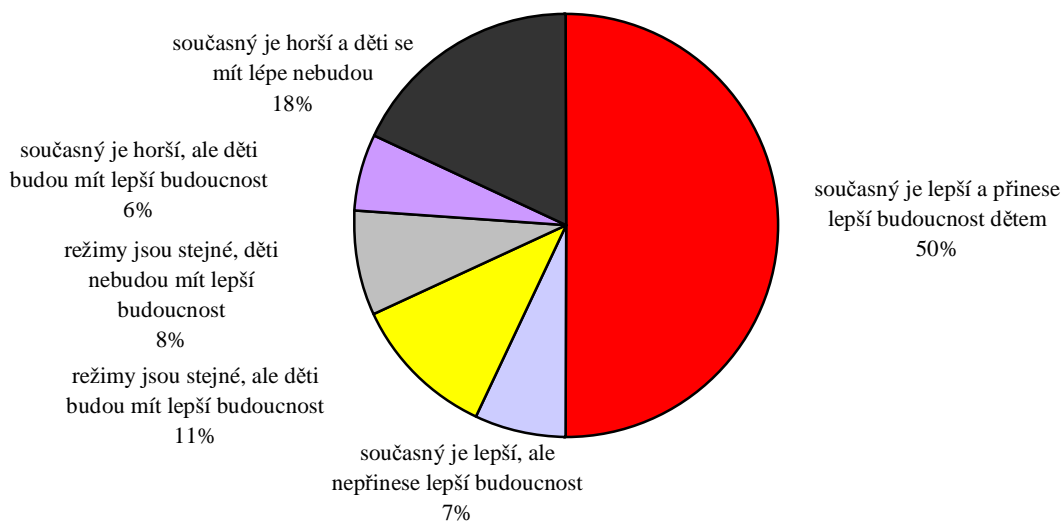
"Současné ekonomické a politické změny přinesou Vaším dětem lepší budoucnost, než kdyby pokračoval režim socialismu před rokem 1989."

Pramen: STEM, Trendy 12/2008, 1282 respondentů starších 18 let

Vyhodnotíme-li obě otázky dohromady, je vidět, že současný režim jasně preferuje polovina Čechů, pevně na strážci socialismu je necelá pětina našich obyvatel.

Názory na současný a předlistopadový režim

Pramen: STEM, Trendy 12/2008, 1282 respondentů starších 18 let